

บันทึกการตอบข้อหารือกรมอนามัย เรื่อง การประกอบกิจการผลิตเชื้อเพลิงชีวมวลอัดเม็ด

เทศบาลตำบล ว ได้มีหนังสือ ถึงอธิบดีกรมอนามัย เพื่อขอหารือเกี่ยวกับการประกอบกิจการผลิตเชื้อเพลิงชีวมวลอัดเม็ดว่าเข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขหรือไม่ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ด้วยบริษัท ข จำกัด ตั้งอยู่ในพื้นที่เทศบาลตำบล ว ได้ประกอบกิจการผลิตเชื้อเพลิงชีวมวลอัดเม็ด โดยมีกระบวนการผลิตคือนำวัตถุดิบการผลิต ได้แก่ ปีกไม้ ไม้พิน มาสับย่อย ลดขนาด แล้วนำมาผสมกับขี้เลื่อย นำเข้าเครื่องอบเพื่อลดความชื้น อัดเป็นรูปทรงตามที่ต้องการ ลดอุณหภูมิ ได้เป็นเชื้อเพลิงชีวมวลอัดเม็ด ทำการบรรจุ และเก็บไว้เพื่อรอจำหน่าย ซึ่งเทศบาลตำบล ว ได้ประกาศใช้เทศบัญญัติตำบล ว เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๔ ข้อ ๘ กิจการที่เกี่ยวกับไม้หรือกระดาษ จึงขอหารือกรมอนามัย ดังนี้

ข้อหารือ : การประกอบกิจการผลิตเชื้อเพลิงชีวมวลอัดเม็ดเข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในข้อ ๓ ของ ๘. กิจการที่เกี่ยวกับไม้หรือกระดาษ หรือไม่

กรมอนามัย ได้พิจารณาข้อหารือประกอบกับการวิเคราะห์ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องและเทียบเคียงกับบันทึกการตอบข้อหารือกรมอนามัย เรื่องเสร็จที่ ๑๘/๒๕๖๓ แล้ว มีความเห็นดังนี้

ความเห็น : การพิจารณาขอบเขตความหมายของกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีหลักในการประกอบการพิจารณา ๒ ส่วน คือ ๑. พิจารณาจากคำหรือข้อความตามตัวบทกฎหมาย โดยคณะกรรมการสาธารณสุขได้วางแนวทางไว้เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขเป็นกฎหมายอาญาที่มีบทกำหนดโทษปรับหรือจำคุก หรือทั้งจำทั้งปรับ จึงต้องตีความตัวบทกฎหมายอย่างเคร่งครัด และ ๒. พิจารณาจากลักษณะของกิจกรรมหรือการกระทำที่มีความเสี่ยงและอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงาน ลูกค้า ชุมชน หรือสิ่งแวดล้อม

ดังนั้น ราชการส่วนท้องถิ่นจึงต้องพิจารณาตามข้อเท็จจริงลักษณะของการดำเนินกิจการเป็นสำคัญและนำมาวิเคราะห์ประกอบกับข้อกำหนด เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงลักษณะของการประกอบกิจการผลิตเชื้อเพลิงชีวมวลอัดเม็ดตามที่หารือมานี้มีข้อเท็จจริงที่แตกต่างออกไปจากกระบวนการผลิตเชื้อเพลิงชีวมวลอัดเม็ดตามบันทึกการตอบข้อหารือกรมอนามัย เรื่องเสร็จที่ ๑๘/๒๕๖๓ โดยการผลิตเชื้อเพลิงชีวมวลอัดเม็ดตามที่หารือมานี้พบว่า มีกระบวนการผลิตคือนำวัตถุดิบการผลิต ได้แก่ ปีกไม้ ไม้พิน มาสับย่อย ลดขนาด แล้วนำมาผสมกับขี้เลื่อย นำเข้าเครื่องอบเพื่อทำให้ความชื้นหรือน้ำระเหยออกจากเนื้อไม้ อัดเป็นรูปทรงตามที่ต้องการ ลดอุณหภูมิ ได้เป็นเชื้อเพลิงชีวมวลอัดเม็ด ทำการบรรจุ และเก็บไว้เพื่อรอจำหน่าย ซึ่งจะเห็นได้ว่าการใช้ไม้เป็นวัตถุดิบหลักในกระบวนการผลิต กรณีนี้ถือได้ว่าเป็นการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ จึงเข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในข้อ ๓ ของ ๘. กิจการที่เกี่ยวกับไม้หรือกระดาษ (๓) การผลิต ฟัน ทาสเคลือบเงา หรือสี แต่งสำเร็จสิ่งของเครื่องใช้หรือผลิตภัณฑ์จากไม้ หวาย ชานอ้อย และเข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ต้องมีการควบคุมตามเทศบัญญัติตำบล ว เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในข้อ ๖ ของ ๘. กิจการที่เกี่ยวกับไม้หรือกระดาษ (๓) การผลิต ฟัน ทาสเคลือบเงา หรือสี

^๑ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/ ๓๗๐๖ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ซึ่งกรมอนามัยมีถึงเทศบาลตำบล ว

แต่งสำเร็จสิ่งของเครื่องใช้หรือผลิตภัณฑ์จากไม้ หวาย ชาญอ้อย ด้วย ทั้งนี้แม้ว่ายังไม่ได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุขกำหนดให้การผลิตเชื้อเพลิงชีวมวลอัดเม็ดเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพไว้อย่างชัดเจนก็ตาม

อย่างไรก็ตาม หากราชการส่วนท้องถิ่นตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วพบว่าการดำเนินกิจการหรือกิจกรรมใด ๆ ที่ไม่เข้าข่ายเป็นกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถควบคุมกำกับดูแลโดยแนะนำให้สถานประกอบกิจการดังกล่าวปฏิบัติให้ถูกสุขลักษณะและไม่ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้พักอาศัยบริเวณใกล้เคียง ซึ่งหากเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ดังกล่าวก่อให้เกิดเหตุรำคาญเจ้าพนักงานท้องถิ่น มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นระงับเหตุรำคาญตามมาตรา ๒๘^๒ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หากผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น จะมีโทษตามมาตรา ๓๔^๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ทั้งนี้ สามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่คู่มือ “แนวทางการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับปรับปรุง)” ดาวนโหลดได้ทางเว็บไซต์กองกฎหมาย กรมอนามัย

กรมอนามัย

กองกฎหมาย

๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗

หมายเหตุ : ท่านสามารถศึกษาแนวทางการตอบข้อหารือในประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ได้ที่เว็บไซต์กองกฎหมาย กรมอนามัย หรือสแกนได้ที่คิวอาร์โค้ดนี้

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

^๒ **มาตรา ๒๘** ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในสถานที่เอกชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นระงับเหตุรำคาญภายในเวลาอันสมควรตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง และถ้าเห็นว่าสมควรจะให้กระทำโดยวิธีใดเพื่อระงับเหตุรำคาญนั้น หรือสมควรกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในอนาคต ให้ระบุไว้ในคำสั่งได้

ในกรณีที่ไม่มี การปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจระงับเหตุรำคาญนั้น และอาจจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นอีก และถ้าเหตุรำคาญเกิดขึ้นจากการกระทำ การละเลย หรือการยินยอมของเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ดังกล่าวต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการนั้น

ในกรณีที่ปรากฏแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นในสถานที่เอกชนอาจเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพหรือมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะออกคำสั่งเป็นหนังสือห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองใช้หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้สถานที่นั้นทั้งหมดหรือบางส่วน จนกว่าจะเป็นที่พอใจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าได้มีการระงับเหตุรำคาญนั้นแล้วก็ได้

^๓ **มาตรา ๓๔** ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ ตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๒๘/๑ วรรคสอง โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๗ วรรคสอง หรือมาตรา ๒๘ วรรคสองต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ